

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка земель

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 23 ” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Оцінка земель
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс / семестр	2 курс / 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота –60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	p://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Оцінка земель» для підготовки фахівців ОР «магістр» за спеціальністю «Агрономія» передбачає вивчення студентами актуальних питань щодо оціночних робіт, які виконуються під час нормативної грошової оцінки та експертної грошової оцінки для розрахунку ринкової вартості земельних ділянок.

Мета та цілі курсу:

Метою викладання курсу «Оцінка земель» є отримання студентами знань та умінь із оціночних робіт, що виконуються під час нормативної грошової оцінки в межах державного земельного кадастру та експертної грошової оцінки для розрахунку ринкової вартості земельних ділянок та неринкових видів вартості.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Оцінка земель” є підготовка необхідних вихідних даних для оцінки земельних ділянок, визначення найбільш ефективного використання, застосування підходів, методів та процедур оцінки земельних ділянок, застосування порядків та методик нормативної грошової оцінки земель різного функціонального призначення.

Після завершення цього курсу студент

знатиме:

-теоретико-методологічні основи оцінки земель;

-правове регулювання оцінки земель;

-основні принципи експертної грошової оцінки земельних ділянок;

-підстави і порядок проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок;

-методичні підходи до проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.

вмітиме:

-правильно застосовувати вимоги Закону України “Про оцінку земель”, Закону України «Про оцінку майна, майнових прав, та професійну оціночну діяльність в Україні» та інших нормативно-правових актів при проведенні

експертної грошової оцінки земельних ділянок;

-організовувати та виконувати роботи з збору та інтерпретації інформації для грошової оцінки;

-організовувати та проводити роботи з експертної грошової оцінки земельних ділянок;

-правильно використовувати методичні підходи до проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних даних, звітних даних суб'єктів господарювання та умовних даних; проведення практичних письмових робіт та вправ із застосуванням виробничо-практичних методів; використання навчальних та контролюючих тестів; вирішення проблемних ситуаційних завдань. Обчислення здійснюються за допомогою Microsoft Excel.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває автономності та відповідальності, що проявляється у такому:

– здатність управління комплексними діями;

– здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі презентації, наукового звіту, доповіді;

– здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Soft skills (надпрофесійна навички): гнучкість, креативність, командна робота, відповідальність, наукова й професійна етика, професійна комунікація, управління інформацією, формувати й відстоювати власну думку, професійна самопрезентація.

Компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

СК 7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових та рослинних зразків;

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки;

ПРН 9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства;

ПРН 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, в тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Термінологія та загальні положення оцінки земель.	Розглянути та вивчити поняття і визначення з оцінки земель. Цілі та задачі курсу.	Тестування за темою. Виконання самостійної роботи.
2.	Методологічні та теоретичні основи оцінки земель.	Розглянути національну історію оцінки земель. Та міжнародний досвід з оцінки земель. Економічна математика. Вивчити види та принципи оцінки земель. Бази оцінки земель. Підходи та методи оцінки земельних ділянок.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
3.	Правові та нормативні основи оцінки земель.	Розглянути та вивчити: Законодавче регулювання майнових відносин щодо земельних ділянок. Законодавче регулювання оцінки земель. Міжнародні, Європейські стандарти оцінки, стандарти міжнародних організацій з оцінки земель.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
4.	Методичні основи нормативно грошової оцінки земель.	Розглянути та вивчити: Земельна рента. Нормативна грошова оцінка земель. Технічна документація з нормативної грошової оцінки земель. Землі сільськогосподарського призначення. Землі населених пунктів. Землі несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
5.	Експертна грошова оцінка земельних ділянок.	Розглянути та вивчити: Процедури оцінки земельних ділянок. Вимоги до звіту з оцінки земельних ділянок. Види вартості земельних ділянок. Оцінка незабудованих земельних ділянок підходом зіставленням цін продажу подібних земельних ділянок. Оцінка забудованих земельних ділянок.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
6.	Теоретичні основи бонітування ґрунтів.	Розглянути та вивчити поняття і завдання бонітування ґрунтів, об'єкт, предмет і критерії бонітування ґрунтів, розвиток науково-методичних положень бонітування ґрунтів.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.

7	Методичні положення бонітування ґрунтів.	Розглянути та вивчити: Класифікація, характеристика і діагностичні ознаки ґрунтів. Збір і обробка даних про діагностичні ознаки і властивості ґрунтів. Складання і перевірка шкал бонітування ґрунтів.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
---	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Самостійна робота	15
Індивідуальне завдання	5
Екзамен (у III семестрі).	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя						10		10				10						30
Лабораторне з-тя										5								5
Самостійна р-та													15					15
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь						10		10		5		10		15			50	100

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

100 бална – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)				
Поточне тестування та самостійна робота			Залікова робота (залік)	Сума балів з навчальної дисципліни
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Теми 1-7	
поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання		
Теми 1-4	Теми 5-7	Теми 1-7		
30	10	10		
70			50	100

Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

«**відмінно**» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«**добре**» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

«**задовільно**» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної

дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

<p>Система поточного оцінювання знань студентів на семінарських заняттях</p>	<p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступа виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>Критерії поточного оцінювання:</p> <p>«5» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p> <p>«4» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>«3» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>«2» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати студенти під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p> <p style="text-align: center;">ДОДАТКОВІ БАЛИ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ</p>
--	--

	<p>Доповнення усного виступу: 2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми. 1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до виступаючих: 2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми. 1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.</p> <p>Експрес-контроль: 2 бали – бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки. 1 бал – отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (затемами): Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст. 1 бал – нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>Підготовка творчих завдань(есе, дайджест): Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання. Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки. 1 бал – бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки 1 бал – бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.</p>
<p>Система оцінювання знань самостійної роботи студентів</p>	<p>Самостійна робота студентів включає підсумковий модульний контроль, який проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт.</p> <p>Передбачено виконання двох контрольних робіт, які проводиться змістових модулів. Кожна контрольна робота оцінюється максимум 5 балів (10 балів).</p> <p>1. Контрольна робота I.</p> <p>Підготовка контрольної роботи на тему “Нормативна грошова оцінка земель населеного пункту (на прикладі <i>населеного пункту де студент проживає</i>)”, оцінюється, як поточна оцінка 2, 3, 4, 5. Написання контрольної роботи після Тем 5.</p> <p>Контрольну роботу надсилати на пошту diana.shelenko@pnu.edu.ua, або здавати на семінарському занятті.</p> <p>1. Виконання теоретичного завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді і оцінюється таким чином:</p> <p>5 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.</p> <p>4 бали отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу.</p> <p>3 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.</p>

	<p>2 бали отримують студенти, які частково розкрили або зовсім не розкрили питання або допустили неточності та помилки.</p> <p>2. Контрольна робота II. Контрольна робота після Теми 7.</p> <p>Усне опитування термінів відповідно до глосарію, який поданий у дистанційній формі навчання http://www.d-learn.pu.if.ua. Оцінюється, як поточна оцінка 2, 3, 4, 5.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>5 балів – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усного виступу.</p> <p>4 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>3 бали – у цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>2 бали – не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p>
<p>Система оцінювання знань через проведення письмових індивідуальних робіт</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ).</p> <p>Максимальна кількість балів за ІЗ становить 10 балів.</p> <p>Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Модульний контроль знань індивідуальної роботи студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань.</p> <p>Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІНДЗ у вигляді презентації Power Point (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІНДЗ становить 10 балів.</p> <p>Критерії контролю знань індивідуальної роботи студентів (за виконання письмової контрольної роботи або індивідуального завдання):</p> <p>9-10 балів - в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.</p> <p>8-7 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>6-5 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>4-3 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p>

	<p>2-1 бал - частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильновирішив окремі тестові завдання.</p> <p>0 балів - не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.</p> <p>Індивідуальне завдання виконується в окремому зошиті або друкується на окремих аркушах.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 70 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Екзамен (максимум 50 балів) проводиться у комбінованій формі (письмова + усна компоненти).</p> <p>Структура екзаменаційного білета:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Письмова компонента (40 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.ru.if.ua) (максимум 30 балів). 2. Усна компонента включає одне теоретичне питання (максимум 10 балів) та одне творче завдання (максимум 10 балів). <p>В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>

7. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет 106, 35 м ²	Мультимедійний проектор, 1 шт Мультимедійний екран, 1 шт
Література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Паньків З. Ямелинець Т. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2021. 344 с. 2. Мартин А.Г., Тихенко О.В., Паламарчук Л.В. Земельний кадастр: Навч. посіб. К.: Медінформ, 2015. 550 с. 3. Кирильчук А., Наконечний Ю. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с. 4. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: навч.-метод. посіб. / [Дехтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М.]. К. : Профі, 2006. 5. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник / Паньків Зіновій, Ямелинець Тарас. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с. 	

6. Оцінка земель : підручник / М.Г. Ступень, О.Я. Микула, С.С. Радомський та ін. ; за заг. ред. М.Г. Ступеня. К. : Агроосвіта, 2014. 373 с.
7. Оцінка земель: Навчальний посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, І.Р. Залуцький, О.Я. Микула та ін.: За заг. ред. М.Г.Ступеня. 2-ге вид., стереотипне. Львів: "Новий світ – 2000". 2006. 308 с.
8. Оцінка якості земель. Методичні вказівки до вивчення дисципліни. С.Ю. Булигін, А.В. Барвінський, К.С. Карабач. К., 2015. 37 с.
9. Чорний С.Г. Оцінка якості ґрунтів: навчальний посібник. Миколаїв: МНАУ, 2018. 233 с.
10. Шипулін В. Д. ГІС-технології в оцінці землі та нерухомого майна : навч.посібник [Текст] / В. Д. Шипулін, Ю. М. Палеха, Е. С. Штерндок. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. 183 с.

Статті у журналах, матеріали конференцій

- Shelenko D., Balaniuk I., Sas, L., Malik M., Matkovskiy P., Levandivskiy O., & Humeniuk M. (2021). Forecasting of net profit and and the area of land of private enterprises. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. Vol. 43. No. 4: 500-516. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2021.45> eISSN 2345-0355. Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2597>
- Оверковська М.В. Особливості правової охорони земель сільськогосподарського призначення. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С. 72-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_4_9.
- Чаплигіна О. В. Фактори впливу на ціну земель сільськогосподарського призначення / О. В. Чаплигіна, А.А. Шиян // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2011. №1. С. 36-40.
- Shelenko D., Balaniuk I., Shpykuliak O., Sas L., Humeniuk M., Matkovskiy P. (2022). Simulation of change in performance indicators (net profit, land area, number of employees) of agricultural cooperatives of Ukraine. *Journal "Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development"*, Vol. 22(1), 2022, p. 569-578. <http://managementjournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/current>
- Іванів С., Шеленко Д. Значення оренди землі у діяльності фермерських господарств. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агро- та електроінженерії*: мат. Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2020. С. 90–92.

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213-95-%D0%BF#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
<https://map.land.gov.ua/>
<https://e.land.gov.ua/>

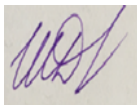
8. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту	Факультет природничих наук вул. Галицька, 201 каб. 206, 107 тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kag.pnu.edu.ua/ E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Шеленко Діана Іванівна
Контактна інформація	diana.shelenko@pnu.edu.ua

9. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до іспиту)
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач

Шеленко Діана Іванівна